

A Debreceni Ítéltábla a dr. P. L. pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a dr. Sz.Sz. jogtanácsos által képviselt Büntetés-végrehajtási Intézet (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.20.690/2017/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a felperes szabad mozgáshoz való joga megsértését megállapító és az alperest késedelmi kamat megfizetésére kötelező rendelkezéseit hatályon kívül helyezi, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és mellőzi az alperes 6665 (hatezer-hatszázhatvanöt) forint első- és másodfokú kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére kötelezését. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a 100 000 (százezer) forint fellebbezett pertárgyérték vonatkozásában teljes egészében pervesztes alperes, míg a 50 000 (ötvenezer) forint kereseti, és a mindösszesen 131 300 (százharmincegyezer-háromszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes 2012. július 30. napjától 2016. május 30. napjáig tartózkodott az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben, ahol 2012. szeptember 17. napjától 2012. október 24. napjáig, 2012. december 17. napjától 2013. június 12. napjáig, majd 2016. február 4. napjától 2016. február 8. napjáig, és 2016. május 23. napjától 2016. május 24. napjáig olyan zárkákban helyezték el, amelyekben az egy főre jutó mozgástér 2,73 m² volt.

A felperes 2014. február 7. napján - egyebek mellett az egy főre eső szabad mozgástér hiányára alapítottn - összesen 78 000 000 Ft kártérítés megfizetése iránti igényt terjesztett elő az alperesnél. Azt is sérelmezte, hogy az alperes 2013. december 18. és 20. napja között egy másik biztonsági csoportba sorolt személlyel együtt helyezte el.

Az alperes a felperesnek 2014. február 26. napján kézbesített ... számú határozatával a kártérítési igényt elutasította.

A felperes keresetében 78 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére és a jogsértő magatartások megszüntetésére kérte kötelezni az alperest. Ebből 2 600 000 Ft kártérítési

igényt arra alapított, hogy az egy főre eső szabad mozgástér hiánya miatt embertelen és megalázó bánásmódban részesült, továbbá 2013. december 18. és 20. napjai közötti tartózkodása során egy másik biztonsági csoportba sorolt személlyel együtt helyezték el.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Érдеми ellenkérelmében előadta, hogy a jogszabályi előírásoknak eleget tett.

Az elsőfokú bíróság az 5.P.20.413/2014/97. számú ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában a szabad mozgástér hiánya miatt előterjesztett keresettel kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes nem terjesztett elő pontos kereseti kérelmet arra vonatkozóan, mely időpontban, milyen alapterületű, illetőleg légköbméterű zárkákban helyezték el.

A felperes fellebbezése alapján eljáró Debreceni Ítéltábla a Pf.I.21.015/2016/5. számú részítéletével (a továbbiakban: részítélet) az elsőfokú bíróság ítéletét a szabad mozgástér hiánya miatt előterjesztett keresetet érintően - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, az állam által viselendő 50 000 forint eljárási illetékre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a részben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította; egyebekben az ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részét helybenhagyta. Megállapította, hogy a részítélettel elbírált 75 400 000 forint fellebbezett érték alapján a felperest a másodfokú eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját és a le nem rótt 2 416 700 forint összegű fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli; a hatályon kívül helyezés folytán további 83 300 forint fellebbezési eljárási illeték feljegyzésre került.

A részítélet indokolása szerint a fellebbezést érdemben csak a nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti részben kellett elbírálni, mivel a felperes a keresetében ezen kívül a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 84. §-a (1) bekezdésének d) pontját felhívva a sérelmes helyzet megszüntetését kérte, a fellebbezésében viszont az 1959. évi Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontjára alapítva a jogsértés megállapítása iránt terjesztett elő keresetet. A sérelmes helyzet megszüntetése iránti keresetet elutasító elsőfokú döntés a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 253. §-ának (3) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem volt felülbírálható, míg a jogsértés megállapítása iránti kereset az 1952. évi Pp. 146. §-ának (1) bekezdése szerinti keresetváltogatás tilalmába ütközött, mert a keresetet erre a jogkövetkezményre a másodfokú eljárásban már nem lehetett kiterjeszteni. Az ítéltábla kifejtette, hogy a felperes helyesen hivatkozott a megfelelő mozgástér hiányával kapcsolatos bírósági gyakorlatra, miszerint személyiségi jogot sért, ha a büntetés-végrehajtási intézet a jogszabályban meghatározott fogva tartási körülményeket az előírt minimális mozgástér biztosításával nem teszi lehetővé a fogvatartott számára (a Kúria Pfv.IV.21.778/2010/4., Pfv.IV.22.372/2011/9. és Pfv.IV.21.654/2015/11. számú határozatai). Az egy főre jutó mozgástér biztosításának elmaradása embertelen, megalázó bánásmódot jelent, amely kompenzálásának következménye alól a befogadási kötelezettségre hivatkozás sem elégséges; a büntetés-végrehajtási intézményben az alperes kötelezettsége a jogszabályok betartása, a fogvatartott megfelelő elhelyezéséről való gondoskodás, ezért az alperes a mozgástér hiánya miatt az intézményben okozott jogsértés miatt kártérítési felelősséggel tartozik. Az

Ítélet tábla azt is kifejtette, hogy az ezzel összefüggő adatokkal az alperes rendelkezik, ezért az elsőfokú bíróság ezek hiányát helytelenül értékelte a felperes terhére. Az ítélet tábla a megismételt eljárásban előírta az elsőfokú bíróság számára, hogy az alperest hívja fel a fogva tartás teljes időtartamára vonatkozó részletes kimutatás becsatolására.

A megismételt eljárásban a felperes a kereseti kérelmét változatlan formában tartotta fenn.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A túlsúlyfolsággal kapcsolatban kifejtette, hogy a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 137. §-ának (1) bekezdésében a lehetőség szerint megszabott 3 m²-nél csak mintegy 0,2-0,3 m²-rel kisebb zárkán belüli mozgásteret jelentősen tágítja az alperes házirendje, illetőleg a körlet fizikai lehetőségéből adódó további mozgáster.

Az elsőfokú bíróság az 5.P.20.690/2017/12. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes szabad mozgáshoz való jogát azzal, hogy az alább megjelölt időtartamok alatt nem biztosította a szabad mozgásteret a részére, így

- 2012. 09. 17-től - 2012. 10. 14-ig az **x1.** zárkában,
- 2012. 12. 17-től - 2012. 12. 20-ig a **x2.** zárkában,
- 2012. 12. 20-tól - 2013. 06. 12.-ig a **x3** zárkában,
- 2016. 02. 04-től - 2016. 02. 08-ig a **x4** zárkában és
- 2016. 05. 23-tól - 2016. 05. 24-ig a **x5** zárkában terjedő időben.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100 000 forintot kártérítés jogcímén és annak 2016. május 25. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát. Megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját 95 %-ban az állam, 5 %-ban az alperes viseli, míg a feljegyzett 126 635 Ft első- és másodfokú kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékes adóigazgatósága külön felhívására, az ott megjelölt módon és időben - összesen 6665 forint első- és másodfokú feljegyzett kereseti és fellebbezési illetéket. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Határozatának indokolásában - Magyarország Alaptörvényének II. cikkét és III. cikkének (1) bekezdését, a 2013. évi CLXXVII. törvény 8. §-át, az 1959. évi Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) és e) pontjait, 339. §-ának (1) bekezdését, 355. §-ának (1) és (4) bekezdéseit, valamint az R. 137. §-ának (1) bekezdését felhívva - kifejtette, hogy a fogvatartott a fogva tartása időtartamára a büntetés-végrehajtási szervvel büntetés-végrehajtási jogviszonyba kerül, melynek során az őt egyébiránt megillető jogok a büntetés-végrehajtás céljából annyiban módosulnak, amilyen mértékben azt az irányadó jogszabályok megengedik és amilyen mértékben az elkerülhetetlen.

A fogva tartás időtartamára szünetel a tartózkodási hely megválasztásához fűződő jog, és a fogvatartott nem választhatja meg, hogy hol kívánja letölteni a büntetését, azonban egy speciális jog is keletkezik, ez pedig a megfelelő elhelyezéshez fűződő jog.

Kifejtette, hogy az alperes háromfős elhelyezés esetén nem biztosította a felperes részére az egy főre jutó mozgásteret, ezzel az alperes megsértette a felperes egészséges és

megfelelő elhelyezéshez fűződő személyiségi jogát.

Kitért arra is, hogy az Európai Bíróság (helyesen: az Emberi Jogok Európai Bírósága) ítéletei alapján azt is figyelembe kell venni, hogy nem csak a zárkában milyen az elhelyezése, és mennyire biztosítottak ezek a feltételek, hanem azt is, hogy a folyosón vagy egyéb helyiségekben mekkora a felperes élettere. A felperesnek napi egy órát biztosítottak, amikor a szabad levegőn tartózkodhatott, emellett a házirend és az annak mellékletét képező napirend szabályozza, hogy mikor vannak nyitva a zárkaajtók. A reggeli nyitás 6 óra - fél 7 körüli időpontban történik, este pedig 6-7 óra közötti a zárás. Az ebédidő alatt a fogvatartottak szintén a zárkában tartózkodnak, ezen kívül a zárkaajtók nyitottak, így a körleten belül szabadon mozoghatnak, azaz a felperes mozgása nem volt korlátozva. Figyelemmel a körleten belül biztosított mozgástérre is, az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a szabad mozgásban minimálisan volt korlátozva azokban a zárkákban, amelyekben vele együtt három fő tartózkodott.

A sérelemdíj összegének meghatározásánál az elsőfokú bíróság értékelte, hogy a felperes mozgástérét a megjelölt időtartamban és zárkákban az alperes csekély mértékben korlátozta, további immateriális hátrányt pedig a felperes nem igazolt. Mindezekre tekintettel 100 000 Ft nem vagyoni kártérítés megállapítását tartotta szükségesnek és elégségesnek, amelynek meghatározásánál az EBH2003.974. számú eseti döntést felhívva figyelemmel volt a méltányosságra és a mértéktartásra is. A perköltségviseléssel kapcsolatos döntését az 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdésére alapította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Fellebbezési érvelése szerint a megismételt eljárás során az általa becsatolt dokumentumok és bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a háromszemélyes elhelyezés esetén a látszólag 0,2-0,3 m²-rel kevesebb zárkaterület - figyelembe véve a jogszabályi rendelkezést, az intézet egyéb adottságait és az elhelyezés körülményeit is - nem alapozza meg a személyiségi jogok sérelmét. A R. 137. §-a csak lehetőség szerint írja elő a 3 m² mozgástérrel, másrészt a zárka alapterületét csökkenteni kell a berendezési és felszerelési tárgyakkal. Utalt arra, hogy amennyiben a nemzetközi ajánlások szerint épült, jó állapotú, jól szellőző, napfényes zárkában az elítéltek számára két- vagy háromszintes ágyat helyeznének el - ami a beépített padlófűtés miatt nem valószínűsíthető meg - a mozgástér megnőne, azonban ezzel jelentősen kényelmetlenebb elhelyezést biztosítanának, ez pedig rávilágít a jogszabály lényegi szándékára. Előadta azt is, hogy a felperes az eljárás során nem igazolta, de nem is valószínűsítette, hogy mikor és milyen mértékű kára merült fel, ahogy a kár és az alperes tevékenysége közötti ok-okozati összefüggést sem bizonyította. A felperes a kereseti kérelmében sérelmezett alperesi határozattal szemben 2014. március 20. napján nyújtotta be a keresetét, és abban a határozatot megelőző fogva tartási körülményeket sérelmezte, a peres eljárás során pedig nem terjesztette ki a keresetét a 2016. évi fogva tartás körülményeire. Sérelmezte, hogy a törvényszék személyes illetékmentes félként az eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

A felperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

A fellebbezés részben megalapozott az alábbiak szerint:

Az ítélet tábla az 1952. évi Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, azonban ítéletét az érdemi döntés korlátaira vonatkozó jogszabályi előírások megsértésével hozta meg.

Az ítélet tábla rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során hozott ítéletében iratellenesen állapította meg, hogy az első olyan fogva tartással töltött időszak, amikor az egy főre jutó mozgástér nem érte el a 3 m²-t, 2012. szeptember 17. napjától 2012. október 14. napjáig tartott, ugyanis az alperes által 2. sorszám alatt csatolt kimutatás szerint ez az időszak 2012. október 24. napjáig tartott.

Az alperes alappal sérelmezte, hogy a kereseti kérelem nem terjedt ki a 2016. évi fogva tartás körülményeire. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggő megállapításai 2016 februári és májusi időszakra estek. A felperes a keresetlevelét 2014. március 20. napján terjesztette elő, amely akkor még nyilvánvalóan nem terjedhetett ki a 2016. évi fogva tartásra. Ezt követően a felperes 2016-ban a keresetét nem módosította, és nem tette annak tárgyává a 2016. évi fogva tartása körülményeit. Az erre alapított kereseti kérelem csupán az elsőfokú bíróság 5.P.20.413/2014/97. számú ítéletével szemben 99. sorszám alatt, 2016. november 22. napján előterjesztett fellebbezés 3. oldalán található. A felperesi előadás szerint az egy főre jutó szabad mozgástérre vonatkozó előírást az alperes a teljes nála töltött idő alatt megsértette, ezt az ítélet kijelentésével szemben a kereset is tartalmazza. Figyelemmel arra, hogy a bíróság a tárgyalást 2016. október 11. napján berekesztette, a felperes 2016. november 22-i igényérvényesítése az 1952. évi Pp. 146. §-ának (1) bekezdése szerinti keresetváltoztatás tilalmába ütközött, tehát a felperes a keresetét a másodfokú eljárásban már nem változtathatta meg. A megismételt eljárásban a felperes a keresetét nem változtatta meg, a tárgyalás berekesztését megelőzően a felperes jogi képviselője a keresetet változatlanul tartotta fenn (12. sorszámú jegyzőkönyv 1. oldal utolsó bekezdése). Az ítélet tábla álláspontja szerint mindezekből az a következtetés vonható le, hogy a felperes keresete a 2016. évi fogva tartásra nem terjedt ki.

Az 1952. évi Pp. 215. §-a szerint a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen; ez a szabály a főkövetelés járulékaire (kamat, költség stb.) is kiterjed.

Erre tekintettel az alperes fellebbezésében alappal sérelmezte az elsőfokú bíróság által értékelési körbe vont 2016. évi fogva tartást.

Az ítélet tábla a 2016. évi elhelyezésre vonatkozó igény esetében rögzíti, hogy a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Btv.) 143. §-ának (1), (2) és (5) bekezdései értelmében a fogvatartott csak szabadulását követően terjeszthet elő közvetlenül a bíróságon kárigényt, a szabadulást megelőzően előterjesztett igény esetében

kötelező a büntetés-végrehajtási intézet megelőző eljárása.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az 1952. évi Pp. 215. §-át megsértve rendelkezett az 1959. évi Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogkövetkezményről, azaz a jogsértés megtörténtének bírósági megállapításáról. A felperes keresete az 1959. évi Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti, a sérelmes helyzet megszüntetése iránti objektív szankcióra terjedt ki, és a felperes csupán a fellebbezésében terjesztett elő az 1959. évi Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti, a személyiségi jogi jogsértés megállapítására vonatkozó kereseti kérelmét. Ez a megállapítás iránti keresete az 1952. évi Pp. 146. §-ának (1) bekezdése értelmében meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül, a keresetet erre az igényre a másodfokú eljárásban nem lehet kiterjeszteni. Ezt követően a felperes a keresetét nem változtatta meg, hanem azt változatlan formában tartotta fenn.

A felperes keresetében késedelmi kamat megfizetése iránti igényt nem érvényesített, ezért az elsőfokú bíróság az 1952. évi Pp. 215. §-ának rendelkezéseibe ütköző módon határozott az alperest terhelő késedelmi kamatfizetési kötelezettségről, ezért azt az alperes a fellebbezésében megalapozottan sérelmezte. Itt szükséges rögzíteni, hogy a felperes az 5.P.20.413/2014. számú eljárásban a 20., a 32., a 38., az 53., az 59., a 87. és a 90. sorszám alatti beadványaiban ugyan a pert mint 78 000 000 Ft sérelemdíj és járulékai megfizetése iránt folyamatban lévő perként jelölte meg, azonban az alperest késedelmi kamatfizetésre egyszer sem kérte kötelezni (maga a keresetlevél és a 99. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés kizárólag az alperes tőkében való marasztalása iránti kérelmet tartalmazott).

Mivel az elsőfokú bíróság az 1952. évi Pp. 215. §-át megsértve rendelkezett a jogsértés megtörténtének megállapításáról és az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségéről, ezért az ítélet az elsőfokú ítéletet az 1952. évi Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alkalmazásával e vonatkozásban hatályon kívül helyezte.

Az ítélet az alperest az elsőfokú eljárás során az alperesi büntetés-végrehajtási intézetből egy másik büntetés-végrehajtási intézetbe szállították, majd szabadult is, ezért okafogyottá vált az alapvető jogokat sértő elhelyezéssel érintett fogva tartáshoz kapcsolódó, a sérelmes helyzet megszüntetésére irányuló kereseti kérelmének a teljesítése.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperest kártérítési kötelezettség terheli.

Az egy főre jutó mozgástér biztosításának elmaradása embertelen, megalázó bánásmódot jelent, a büntetés-végrehajtási intézményben pedig az alperes kötelezettsége a jogszabályok betartása, a fogvatartottak megfelelő elhelyezéséről való gondoskodás, ezért a felperest a mozgástér hiánya okán az intézményben ért sérelem miatt kártérítési felelősséggel tartozik.

A per tárgyát képező, 2012. és 2013. évi szabad mozgástér hiányával érintett fogva tartás

idején hatályos 1959. évi Ptk. 75. §-ának (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

Az 1959. évi Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti a személyes szabadság jogellenes korlátozása, valamint az emberi méltóság megsértése.

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: EJEE) 3. cikke értelmében senkit sem lehet kínzásnak vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága, valamint az ítéltáblák és a Kúria következetes ítélkezési gyakorlata szerint ha a büntetés-végrehajtási intézet a fogvatartott számára nem biztosít legalább 3 m²-nyi mozgásteret, az embertelen és megalázó bánásmódnak, egyszersmind felróható és nem vagyoni kártérítéssel kompenzálendő személyiségi jogi jogsértésnek minősül. (Szél v. Hungary, no.30221/06, 7 June 2011; István Gábor Kovács v. Hungary no. 15707/10, 17 January 2012; Hagyó v. Hungary, no. 52624/10, 23 April 2013; Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.609/2016/4. szám, BH2016/9/240. szám).

A R. 137. §-ának (1) bekezdése szerint a zárkában (lakóhelyiségben) elhelyezhető létszámot úgy kell meghatározni, hogy minden elítéltre lehetőleg hat köbméter légtér és lehetőség szerint a férfi elítéltek esetén három négyzetméter, a fiatakorúak, illetve a női elítéltek esetén három és fél négyzetméter mozgástér jusson. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján a mozgástér meghatározása szempontjából a zárka (lakóhelyiség) alapterületéből az azt csökkentő berendezési és felszerelési tárgyak által elfoglalt területet figyelmen kívül kell hagyni.

Arra ugyan alappal hivatkozott az alperes, hogy a kártérítési felelősség megállapításánál figyelembe kell venni a zárkán kívüli szabad mozgásteret és az arra jutó időt is, mindezeknek azonban a kártérítés összegének megállapításánál van jelentősége.

Nincs helye a felróhatóság körében azon körülmény mérlegelésének, hogy az emeletes fekvőhely biztosítása miként növelné a mozgásteret a kényelmi szempontok rovására, már csak azért sem, mert a fellebbezésben foglaltak szerint ennek kivitelezése a zárkák padlófűtése miatt egyébként sem lehetséges.

Az 1959. évi Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján akit személyhez fűződő jogában megsértenek, kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Ez pedig az 1959. évi Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdései értelmében megteremti a sérelmet szenvedett fél igényét a nem vagyoni kártérítés érvényesítésére.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mérlegelte, hogy a felperes a szabad mozgásban a zárka területén belül minimálisan volt korlátozva, emellett az ott töltött napjainak a jelentős részében számára a mozgástér kiteljesítését az alperes biztosította.

Ezen minimális mozgáskorlátozottság a perbeli időszakban mintegy hét hónap

időtartamban állt fenn. Az igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleménye alapján megállapítható, hogy a felperesnél a fogva tartás miatt nem alakult ki lelki egészségkárosodás, ugyanakkor személyiségének jellemzőiből adódóan alkalmazkodási, beilleszkedési nehézségei vannak. Emiatt felértékelődik a zárkán belül rendelkezésre álló mozgástér jelentősége.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes fentiek szerint értékelt jogellenes és felróható magatartásával okozati összefüggésben a nála felmerült sérelmek a nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését indokolják. A per tárgyát nem képező 2016. évi hétnapos időtartamtól függetlenül az elsőfokú bíróság által meghatározott 100 000 Ft nem vagyoni kártérítés minimálisan szükséges a felperest ért nem vagyoni károsodások kompenzálására. Az ítélet tábla az összecszerűség körében felhívja a Kúria Pfv.IV.21.654/2015/11. számú határozatát, amelyben a Kúria 14 napig tartó túlsúlyolt körülmények közötti fogva tartásra 100 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítélt meg.

A perre az 1959. évi Ptk., és nem a 2014. március 15. napjától hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szabályai voltak alkalmazandóak, ezért a törvényszék helytelenül használta a sérelemdíj kifejezést, azt az ítélet tábla mellőzte.

Az alperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy költségvetési szervként az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesült, erre tekintettel az ítélet tábla mellőzte az illetékfizetésre kötelezését.

A fenti indokok miatt az ítélet tábla a felperes szabad mozgáshoz való jogának megsértését megállapító, valamint az alperest késedelmi kamat megfizetésére kötelező rendelkezését az 1952. évi Pp. 215. §-a és 253. §-ának (3) bekezdései alapján hatályon kívül helyezte, míg az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét, és mellőzte az alperes 6665 Ft első- és másodfokú kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére kötelezését, egyebekben pedig az ítéletet helyben hagyta.

Az érdemben elbírált fellebbezés tekintetében az alperes pereszes lett, ezért az ítélet tábla megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját az 1952. évi Pp. 87. §-ának (2) bekezdése ő köteles viselni. A felperes teljes személyes költségmentessége és az alperes teljes személyes illetékmentessége okán az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja szerinti 600 000 forint illetékalap után az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése alapján felmerült 48 000 Ft fellebbezési illetéket, miként a részítéletben meghatározott 83 300 Ft fellebbezési illetéket és hatályon kívül helyezett részhez igazodó 50 000 Ft kereseti illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2018. március 29.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor

Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő